

Answaret

Kap. 1 – Hvad er strafferet? (s. 19)

- Børn under 15 år og sindssyge kan ikke straffes.
- Strafferammen = En bestemmelses minimumstraf og maksimumstraf (f.eks. bøde eller fængsel).

Kap. 2 – Hvad er en forbrydelse? (s. 27)

- § 1: Det strafferetlige legalitetsprincip: en handling straffes, hvis handlingen svarer til en af de forbrydelser, der nævnes i loven. Indeholder to elementer (se s. 33 ø). Er i dag udtryk for menneskeret.
- § 15: Den kriminelle lavalder er 15 år.
- § 19: Overtrædelse af straffeloven er kun strafbare, hvis de er begået forsætligt.
- § 13: Nødværge.
- §§ 6-12: Intertemporale problemer, jf. §§ 3-5.
- § 21: forsøg.
- § 23: medvirken.
- § 2: straf for overtrædelse af speciallove.
- §§ 25-27: Straf for juridiske personer og virksomheder.
- Betingelser for strafskyld:
 - 1) Strafsubjekt
 - 2) Strafbar handling.
 - 3) Forsæt eller for visse overtrædelser uagtsomhed.
 - 4) Ingen straffrihedsgrunde.
 - 5) Ingen ophør af strafansvaret grundet forældelse.
 - 6) Handlingen skal være undergivet dansk straffemyndighed.

Kap. 3 – Objektiv skyld (s. 33)

- § 3: Forbud mod tilbagevirkende kraft, jf. EMRK art. 7: udtrykker både det strafferetlige legalitetsprincip og forbuddet mod tilbagevirkende kraft.

3.3. Materiel atypicitet (s. 42):

- Formel atypicitet = En given handling rent sprogligt kan være omfattet af en straffebestemmelse, samtidig med at det ville stride mod en mere overordnet (formålsorienteret) fortolkning at anse handlingen for omfattet af bestemmelsen (f.eks. lægelige indgreb og visse sportslige aktiviteter).
- Disse indgreb er materielt atypiske, da de ikke er omfattet af straffelovens bestemmelser, og derfor ikke er strafbare.
- Det afgørende er den traditionelle fortolkning (et skøn, som det følger af sagens natur).

3.4. Analogi som straffehjemmel (s. 43):

- Fortolkningstvivel ved straffebestemmelse → 2 muligheder (indskrænkende vs. udvidende).

4.12. Bevis for forsæt (s. 86):

- UDGP: De handlende er klar over, hvad de gør ved bedømmelsen af menneskelige handlinger.
- Det afgørende for et forsæt: hvad T faktisk har tænkt, og ikke om dette er med rette.
- Bevisproblemer opstår især, når tiltaltes handling ikke i sig selv klart indicerer det fornødne forsæt, og dette heller ikke kan støttes på motiv (typisk ved uegentlige retsvildfarelser).

4.13. Vildfarelselæren (s. 90):

- Vildfarelse = fejltagelser vedrørende de faktiske eller retlige eksisterende forhold.
- 3 former:
 - o 1) Faktiske vildfarelser: Man tror (går ud fra) noget. Kun vildfarelser, som bevirker, at en given lovbestemmelse ikke er overtrådt, er relevante her.
 - o 2) Uegentlige vildfarelser: Når det vedrører andre retsregler end strafferet, anvendes betegnelsen retsvildfarelse.
 - o 3) Egentlige vildfarelser: Er klar over sin handling, men tror ikke, at det er strafbart. Når det vedrører strafferetlige retsregler anvendes betegnelsen retsvildfarelse.

4.14. Retsvildfarelser (s. 91):

- Forsæt kræver, at T ikke blot har forsæt til det, han faktisk gør, men også til handlingens retsstridighed. Ukendskab til selve straffeloven hindrer ikke straf for forsætlig overtrædelse.

4.15. Egentlige og uegentlige retsvildfarelser i praksis (s. 93):

- § 82, nr. 4: Ved straffens fastsættelse skal det indgå som en formildende omstændighed, "at T har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder handlingens foretagelse".
- UDGP: vildfarelser ved straffeloven er egentlige, vildfarelser ved anden lovgivning, som har betydning for den strafbare handling, er uegentlige. Tager T fejl vedr. retsstridigheden, er det en egentlig retsvildfarelse.
- Se eksempler/domme s. 94.

4.16. Strafnedsættelse – strafbortfald (s. 97):

- §§ 82, nr. 4 og 83 giver mulighed for strafnedsættelse eller strafbortfald, hvis tiltaltes egentlige retsvildfarelse har været undskyldelig.
- Ikke i dansk ret mulighed for frifindelse ved undskyldelige egentlige retsvildfarelser.

4.17. Uagtsomhed (s. 99):

- = Består i, at T ikke har haft den fornødne bevidsthed om faren ved sin handling eller lign. T bebrejdes sin handling, fordi han ikke tænkte sig om. Han burde have handlet anderledes. Burde T have indset, at hans handling fik de følger, den fik? Det går altså på, om man objektivt set burde have indset, at handlingen kunne få den nævnte følge.
- Kausalitet: Krav om kausalitet opstår, når der i loven er krav om, at T's handling skal have udløst en følge.
- Adækvans: Krav om, at følgen objektivt set skal have været påregnelig. De tilfælde, hvor adækvansbegrebet typisk mødes i teorien, er situationer, hvor den måde, handlingen

dette er dog tvivlsomt. Det afgørende er dog primært den handlendes forsæt til at realisere gerningen (man skal diskutere vildfarelse).

Kap. 6 – Forsøg (s. 151)

6.3 Forberedelse og iværksættelse (s. 154):

- § 21: forsøg straffes.
- Periodens inddeling:
 - o 0) (evt. planlægningsfase)
 - o 1) Beslutningen om at begå forbrydelsen.
 - o 2) Forberedelseshandlinger.
 - o 3) Iværksættelsen (fuldendt forsøg).
 - o 4) Forbrydelsen.
- I nogle tilfælde er faserne 1, 2 og 3 sammenfaldende.
- Fuldbyrkelsestidspunktet: Når forbrydelsen er fuldbryrdet.
- Forsæt: Der kræves forsæt til den fuldbryrdede forbrydelse.
- Forsøgsansvaret begynder ved første forberedelseshandling (2).
- Ikke nogen skarp grænse mellem forberedelse og iværksættelse.
- Når T begiver sig af sted mod gerningsstedet, er det typisk en iværksættelseshandling, og derfor klart forsøg, jf. bl.a. U 1983.510 H.

6.4. Forsøgsgrænsen efter § 21 (s. 158):

- § 21, stk. 1: Handlinger, som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse.
- Beslutninger er ikke strafbare.
- Lassen: Der kræves et sikkert bevis for forsættet. Dette krav kan kun opfyldes ved handlingens objektivt mistænkelige karakter.
- Krav: Enten skal forberedelseshandlingen objektivt være mistænkelig, eller også skal der ud fra T's tidligere domme eller sagens andre forhold være væsentlig støtte for, at der er tale om forsøg. Det må klart fastholdes, at der skal føres bevis for, at der foreligger forberedelse til en bestemt handling, jf. U 1996.1265 Ø (s. 161). Hvis T er straffet for lignende kriminalitet eller hvis forsøgsforholdet er et af flere lign. Forhold, er det en skærpende omstændighed, jf. bl.a. U 1972.573 H (forsikringsbedrageri).
- Der er også en sondring mellem forsøg og fuldendt forsøg (se s. 162).

6.5. Utjenlige (putative) forsøg (s. 163):

- = Tilfælde, hvor forsøgshandlingen objektivt er ufarlig således, at den ikke kan føre til (tjene til) forbrydelsens fuldbryrdelse. T tror dog, forsøgshandlingen er tjenlig. Kaldes også putative forbrydelser eller forsøg.
- I tilfælde, hvor der er tale om en handling, der ikke er strafbar, selvom der foreligger forsæt, straffes man ikke (f.eks. telepati med forsæt til drab).
- Faktisk vildfarelse: Hvis der er forsæt til at foretage en strafbar handling, der bygger på en faktisk vildfarelse, straffes man for forsøg, jf. retspraksis, U 1950.29 H (forsøg på voldtægt, da T ikke vidste, at O var død).

- viderebringe posten, uanset hvad det indeholder (U: hvis f.eks. der er tale om en bombe).
- Samleverer: Hvis samleveren blot besvarer opkald velvidende, at der er tale om en mindre strafbar overtrædelse mellem den, der bor med samleveren og den, der ringer, kan samleveren dog ikke straffes. Det er jo ikke kriminelt at leve sammen med narkotikahandlere (mere alvorligt: TFK 2010.1089: samlever straffet for at være vidende om, at der blev opbevaret ammunition og skydevåben i lejligheden).
- § 23, stk. 3.

7.7. Egenhændige delikter og nødvendigt sammenstød (s. 212):

- § 23, stk. 2: Straffen kan nedsættes for den, der medvirker til krænkelse af et særligt pligtforhold, men selv står uden for dette. Forudsætter, at den udenforstående pådrager sig strafansvar ved medvirken.
- Egenhændigt delikt = Når udenforstående ikke kan medvirke (f.eks. objektivt ansvar – der kan ikke medvirkes til dette ansvar).
- Nødvendigt sammenstød = Når man indfortolker bestemte begrænsninger i medvirkensansvar. Ideen er, at hvis en lovovertrædelse forudsætter mindst 2 personers aktivitet, og loven kun nævner den ene i straffebestemmelsen, så kan den anden ikke straffes. Ofte foreligger dette i en situation, hvor den ene part kan betragtes som O. Nødvendigt sammenstød udelukker kun medvirkensansvar for den nødvendigt medvirkende, men ikke for andre. Bestikkelse udgør et særligt problem.

7.8. Tidspunktet for medvirken (s. 215):

- § 290: hæleri. Her kan der foreligge medvirken i form af "efterfølgende medvirken".
- Tilstandsforbrydelse: forbrydelse over længere tid, f.eks. brugstyveri efter § 293 a.
- Hvornår en medvirken kan ske og hvornår den strafbare virksomhed er ophørt, afhænger af lovens beskrivelse af forbrydelsen.
- Hvis en senere medvirken udføres efter en tidligere aftale, foreligger der medvirken.
- Andenæs: Medvirkeren kan straffes for den fortsatte aktivitet. Hans medvirken er således ikke tilbagevirkende kraft. Kammeraterne, der er med T1 ude 4. dag, T1 har den brugsstjålne bil, skal ikke straffes for den forudgående tid, dog U 1996.1638 H (invalidepensionisten).
- Aftale: støtter medvirken sig på en aftale, kan den medvirkende ikke begrænse sit ansvar.

7.9. Tilbagetræden fra forsøg ved medvirken - § 24 (s. 219):

- § 24 kræver:
 - 1) At betingelserne i § 22 for frivillig tilbagetræden ved enkeltpersoners forsøg er opfyldt.
 - 2) At den tilbagetrædende hindrer fuldbyrdelsen eller foretager handlinger, som ville have hindret fuldbyrdelsen, hvis denne ikke ham uafvidende mislykkedes, eller ad anden vej var afværget. Den tilbagetrædende skal således sørge for, at de øvrige medvirkende ikke udfører forbrydelsen.
 - U1: Hvis T2 og T3 giver udtryk for, at de også opgiver røveriet, men alligevel gennemfører det uden T1's viden, taler meget for at anse T1 for tilbagetrådt.